

Järelevalvetoimingute aruanne 2010 – 2013

9. juulil 2008 võtsid Euroopa Parlament ja nõukogu vastu määruse (EÜ) nr 765/2008, millega sätestatakse akrediteerimise ja turujärelevalve nõuded seoses toodete turustamisega ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EMÜ) nr 339/93 (edaspidi määrus 765/2008).

Määruse 765/2008 artikkel 18(6) sätestab: „Liikmesriigid vaatavad regulaarselt läbi oma järelevalvetoiminguid ja hindavad nende toimimist. Sellised läbivaatamised ja hindamised toimuvad vähemalt igal neljandal aastal ning nende tulemused edastatakse teistele liikmesriikidele ja komisjonile ning tehakse avalikkusele kättesaadavaks elektrooniliselt ja vajaduse korral muude vahendite abil.“

Käesolev dokument on koostatud artiklis 18(6) sätestatud kohustuse täitmiseks.

Dokumendi on koostanud Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium koostöös Tarbijakaitseameti, Tehnilise Järelevalve Ameti, Veeteede Ameti, Terviseameti, Tööinspektsiooni, Keskkonnainspektsiooni, Põllumajandusameti ning Maksu- ja Tolliametiga.

Sisukord

I Üldosa	5
1. Sissejuhatus	5
1.1 Turujärelevalve korraldus.....	5
1.2. Turujärelevalvetoiminguteks ettenähtud vahendid.....	6
1.3. Aruandes käsitletavat valdkonnad	6
2. Järelevalvetoimingud numbrites.....	7
3. Turujärelevalvetoimingud ning Maksu- ja Tolliameti tegevused.....	9
3.1. EL turule sisenevate toodete kontrollimine	9
3.2. Koostöö turujärelevalve asutustega.....	9
4. Hinnang turujärelevalvetoimingute toimimisele	11
II Turujärelevalvetoimingute valdkonnapõhine ülevaade (2010-2013)	14
Valdkond nr 1. Meditsiiniseadmed.....	14
Valdkond nr 2. Kosmeetika tooted.....	17
Valdkond nr 3. Mänguasjad	19
Valdkond nr 4. Isikukaitsevahendid	21
Valdkond nr 5. Ehitustooted.....	23
Valdkond nr 6. Surveseadmed.....	24
Valdkond nr 7. Gaasiseadmed.....	25
Valdkond nr 8. Masinad	26
Valdkond nr 9. Liftid ja köisteed.....	28
Valdkond nr 10. Pürotehnilised tooted.....	29
Valdkond nr 11. Tsviilotstarbeliseks kasutamiseks mõeldud lõhkematerjalid.....	30
Valdkond nr 12. Mõõtevahendid, mitteautomaatkaalud ja kinnispakkides olevad tooted	31
Valdkond nr 13. Elektriseadmed	32
Valdkond nr 14. Sideseadmed.....	33
Valdkond nr 15. Teatavate ohtlike ainete kasutamise piiramise ning elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete direktiivi reguleerimiselasse kuuluvad elektri- ja elektroonikaseadmed ning patareid ja akud	34
Valdkond nr 16. Kemikaalid (sh värvid, lakid).....	36
Valdkond nr 17. Detergendid	38
Valdkond nr 18. Biotsiidid	40
Valdkond nr 19. Väikelaevad ja laevavarustus	41
Valdkond nr 20. Mootorsõidukid ja rehvid	43

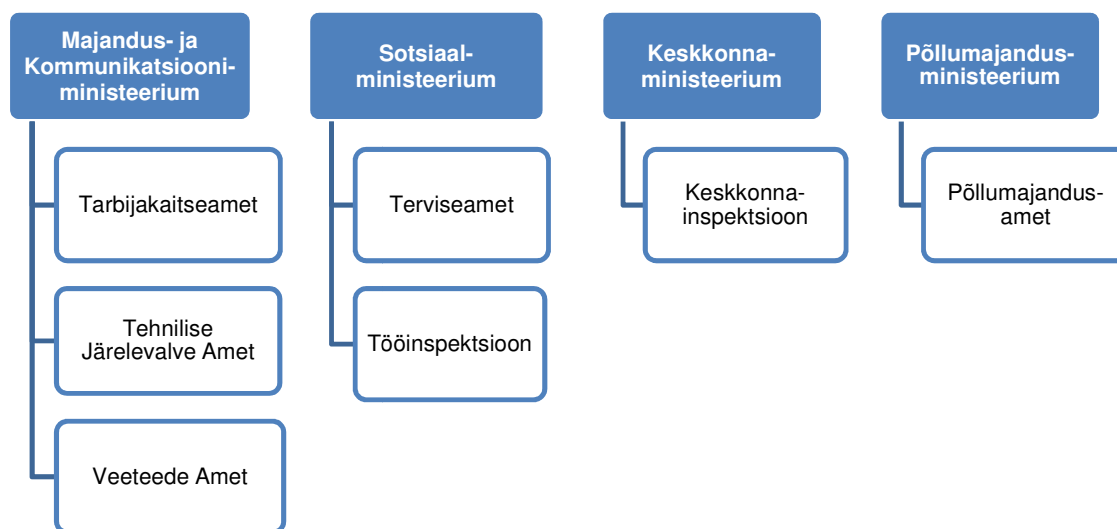
Valdkond nr 21. Väetised.....	44
Valdkond nr 22. Üldise tooteohutuse direktiivi reguleerimisalasse kuuluvad tarbekaubad.....	46

I Üldosa

1. Sissejuhatus

1.1 Turujärelevalve korraldus

Toodete turujärelevalve põhimõtted on sätestatud [määruses 765/2008](#) ning [toote nõuetele vastavuse seaduses](#).¹ Järelevalve toimub Eestis valdkonnapõhiselt, mistõttu teostavad toodete üle turujärelevalvet 7 ametiasutust: Tarbijakaitseamet, Terviseamet, Tehnilise Järelevalve Amet, Tööinspeksioon, Veeteede Amet, Keskkonnainspeksioon ning Põllumajandusamet. Turujärelevalveasutuste jaotus valitsemisalade lõikes on toodud joonisel nr 1.

Joonis 1 Turujärelevalveasutused ministeeriumide valitsemisalade lõikes

Turujärelevalveasutuste vastutusvaldkonnad, turujärelevalvetegevused ning üldised põhimõtted on kirjeldatud iga-aastases turujärelevalve programmis, mis on leitav [siit](#).

Turujärelevalves osalevate asutuste koostöö ja teabevahetuse edendamiseks on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi juurde moodustatud turujärelevalve nõukogu. Turujärelevalve nõukogu koosseisu kuuluvad kõikide turujärelevalves osalevate asutuste, sh Maksu- ja Tolliameti, ning nende valitsemisalade ministeeriumide esindajad. Turujärelevalve nõukogu ülesanneteks on muuhulgas teha ettepanekuid turujärelevalve strateegiliste eesmärkide püstitamiseks, tegevuse prioriteetide kujundamiseks ning turujärelevalveasutuste ja Maksu- ja Tolliameti koostöö edendamiseks.

¹ Turujärelevalve on riikliku järelevalve eriliik, millele kohalduvad lisaks veel haldusmenetluse seadus, korrakaitseadus jt.

Lisaks turujärelevalve nõukogule toimub teabevahetus turujärelevalveasutuste vahel ka kahepoolselt. Selleks on asutused mitmel juhul sõlminud ka ametlikud koostöölepped². Kõik asutused teevad koostööd Maksu- ja Tolliametiga.

1.2. Turujärelevalvetoiminguteks ettenähtud vahendid

Kõiki turujärelevalveasutusi iseloomustab asjaolu, et toodete turujärelevalve läbiviimine on ainult üks osa asutuse tegevustest (seda näitlikustab ka turujärelevalveinspektorite ja kõigi töötajate arv, mis on esitatud allpool tabelis 1). Sel põhjusel ei ole võimalik eraldi välja tuua turujärelevalveks ette nähtud rahalisi vahendeid.

Turujärelevalveasutuste käsutuses olevate ressursside kohta on võimalik välja tuua siiski järgnev. Turujärelevalveasutuste töötajate arv, sh turujärelevalvega mittetegelevate töötajate arv ning otseselt turujärelevalvega seotud töötajate (st inspektorite) arv on toodud tabelis nr 1. Turujärelevalveasutuste inspektorite arv täistööajaekvivalendile taandatuna on esitatud üksnes hinnanguliselt, sest sageli tegeleb üks järelevalveametnik lisaks toodete turujärelevalvele ka muude tegevustega.

Tabel 1. Inimressursid				
	2010	2011	2012	2013
Turujärelevalveasutuste töötajate arv ³	1354	1352	1350	1360
Turujärelevalveasutuste inspektorite arv ⁴	43	43	42	41

Hinnanguline palgakulu ühe inspektori kohta aastas on vahemikus 13 500 – 19 300 eurot.

Seitsme turujärelevalvet teostava asutuse tegevuskulud⁵ kokku olid järgmised: 2010. aastal – 29,7 miljonit eurot; 2011. aastal – 33,4 miljonit eurot; 2012. aastal – 34,7 miljonit eurot; 2013. aastal – 35,7 miljonit eurot. Siinkohal esitatud arvud hõlmavad kõiki tegevuskulusid, ka turujärelevalvega mitteseotud tegevuskulusid. Turujärelevalveasutuste eelarve osakaal riigi kogueelarvest⁶ oli 2010. aastal 0,53%, 2011. aastal 0,54%, 2012. aastal 0,53% ning 2013. aastal 0,46%.

1.3. Aruandes käsitletavat valdkonnad

Käesolevas aruandes kajastatakse järgmiseid valdkondi:

1. Meditsiiniseadmed
2. Kosmeetika tooted

² Tulenevalt Eesti väiksusest toimub ka otsene informaalne suhtlus ametnike vahel.

³ Siin on hõlmatud ka töötajad, kes ei tegele turujärelevalvega.

⁴ Kuivõrd järelevalveinspektorid tegelevad ka muude tegevustega kui turujärelevalvega, siis esitatud arvud on hinnangulised.

⁵ va projektid ja investeeringud

⁶ Riigieelarve suurus oli 2010 – 5,6 miljardit eurot, 2011 – 6,2 miljardit eurot, 2012 – 6,5 miljardit eurot ning 2013 – 7,7 miljardit eurot.

3. Mänguasjad
4. Isikukaitsevahendid
5. Ehitustooted
6. Surveseadmed
7. Gaasiseadmed
8. Masinad
9. Liftid ja köisteed
10. Pürotehnilised tooted
11. Lõhkematerjalid
12. Mõõtevahendid, mitteautomaatkaalud ja kinnispakkides olevad tooted
13. Elektriseadmed
14. Sideseadmed
15. Probleemtooted (sh patareid ja akud)
16. Kemikaalid (sh värvid, lakid)
17. Detergendid
18. Biotsiidid
19. Väikelaevad ja laevavarustus
20. Mootorsõidukid ja rehvid
21. Väetised
22. Üldise tooteohutuse direktiivi reguleerimisalasse kuuluvad tarbekaubad (tulemasinad, lasteriided- ja hooldustooted, küünlad jne).

2. Järelevalvetoimingud numbrites

Järgnevalt antakse ülevaade perioodil 2010 kuni 2013 Eestis läbiviidud järelevalvetoimingutest, hõlmates kõigi 7 turujärelevalveasutuse andmeid. Kuivõrd turujärelevalveasutuste andmebaasid on erinevad ning mõnel juhul on need viimaste aastate jooksul läbinud uuendusi/asendunud uue andmebaasiga, ei ole osad asutused kõiki turujärelevalvetoimingutega seotud andmeid kogunud või ei ole need andmed enam kättesaadavad.

Turujärelevalvetoimingute arv:

Tabel 2	2010	2011	2012	2013
Kontrollide üldarv ⁷	6390	6885	5718	5592
Maksu- ja Tolliameti teadetega seotud kontrollide arv ⁸	1123	957	982	1918
Kontrollitud toode üldarv ⁹	16337	16183	16392	16053

⁷ Puuduvad Veeteede Ameti andmed.

⁸ v.a väetiste ja probleemtoodete kohta.

⁹ Tarbijakaitseameti puhul on arvesse võetud üksnes hinnangulist arvu (statistilise keskmise põhjal). Teada ei ole Põllumajandusameti ning Keskkonnainspektiooni poolt kontrollitud toodete arv.

Testitud toodete arv	380	415	451	390
----------------------	-----	-----	-----	-----

Tulemused:

Tabel 3	2010	2011	2012	2013
Nõuetele mittevastavate toodete arv ¹⁰	2897	2614	2688	2945
Tõsist ohtu kujutavate toode arv ¹¹	34	49	46	69

Meetmed¹²:

Tabel 4	2010	2011	2012	2013
Koostatud märgukirjade arv	830	739	743	936
Koostatud ettekirjutuste arv	285	177	261	109
Rakendatud sunniraha arv ja kogusumma	2/895 eur	Andmed puuduvad	3/1000 eur	Andmed puuduvad
Rakendatud asendustäitmiste arv	0	0	0	0
Väärteomenetluste arv	569	322	397	423
Väärteomenetluses määratud trahvid	23400	15556	24761	31097

Tabel 5 ¹³	2010	2011	2012	2013
Turult kõrvaldatud toodete arv (toote artikkel/tüüp)	730	782	1052	694
Tarbijatelt tagasikutsutud toodete arv (toote artikkel/tüüp)	4	31	2	0
Ettevõtjate poolt võetud vabatahtlike meetmete arv	23	20	31	21

¹⁰ Tarbijakaitseameti puhul on teada üksnes nõuetele mittevastavate toodete (v.a ohtlikud tooted) statistika testimiste põhjal. Neid numbreid ei saa siiski pidada terviklikuks pildiks järelevalve tulemustest, kuna vanast andmebaasist ei saa välja võtta eraldi statistikat näiteks selliste toodete arvu kohta, millel puudusid kasutusjuhendid ning mis olid seetõttu samuti nõuetele mittevastavad tooted.

¹¹ Tööinspeksioon ei pea arvestust.

¹² Osade asutuste puhul ei ole need andmed teada.

¹³ Osade asutuste puhul ei ole tabelis kajastatud andmed teada.

3. Turujärelevalvetoimingud ning Maksu- ja Tolliameti tegevused

3.1. EL turule sisenevate toodete kontrollimine

Perioodil 2010–2013 pööras Maksu- ja Tolliamet (MTA) erilist tähelepanu internetist tellitud elektroonikatoodetele. Lisaks elektroonikatoodetele on MTA alaline prioriteet laste mänguasjade nõuetelevastavuse kontroll.

Olulisemad tegevused aastate lõikes:

- 2010: MTA pööras tähelepanu prillidele (päikse-, meditsiinilised ja kaitseprillid) ning adapteritele. Enim kontrolliti mobiiltelefone, GPS-seadmeid, MP-mängijad – internetist tellitud toodetest umbes 95% ei vastanud nõuetele.
- 2011: MTA pööras tähelepanu mitmesugustele elektriseadmetele ja tulemasinadele.
- 2012: võeti kasutusele TAXUDi töörühma koostatud tooteohutuse tollikontrolli juhend ning kontroll-lehed ja infolehed. Märkimist väärrib TAXUD esindajate külustus Tallinnasse 13.07.12, kus vaadati koos turujärelevalve asutuste esindajatega üle tolli tegevus selles valdkonnas – probleeme ei tõdetud.
- 2013: MTA pööras tähelepanu e-sigarettidele ja selles kasutatavatele vedelikele ning LED-lampidele.

Kõige enam tuvastati mobiiltelefonide, tahvelarvutite, videoregistraatorite, GPS seadmete ning alarmseadmete nõuetele mittevastavusi. Internetist tellitud toodetest u 95% ei vastanud nõuetele.

Dokumenteeritud nõuetelevastavuse tollikontrollid, kus toll on pöördunud turujärelevalve asutuse poole, olid aastate lõikes järgmised:

- 2013: Kokku 1989 kontrolli, 41 087 nõuetele mittevastavat toodet.
- 2012: Kokku 1235 kontrolli, nõuetele mittevastavaid tooteid 25 268.
- 2011: 1032 kontrolli, nõuetele mittevastavaid tooteid 11 583.
- 2010: 1410 kontrolli, nõuetele mittevastavaid tooteid 14 800.

MTA viis läbi ka ilma turujärelevalveasutuse poole pöördumiseta kontrolle (eelkõige CE-märgistuse kontrolle), kuid neid ei dokumenteerita ning nende arv ei ole teada.

3.2. Koostöö turujärelevalve asutustega

Maksu- ja Tolliamet teeb regulaarselt koostööd kõigi turujärelevalveasutustega.

2010. aastal uuendati koostöö korraldust ning vastavalt Terviseameti – MTA koostöölepingut.

2011. aastal viidi koos Tarbijakaitseametiga PROSAFE projekti raames läbi tulemasinate rahvusvaheline kontrolli aktsioon. Koostöös Tehnilise Järelevalve Ametiga viidi läbi WCO (*World Customs Organisation*) korraldatud rahvusvaheline kontrolli aktsioon mõnede elektriseadmete nõuetelevastavuse kontrollimiseks.

2012. aastal viidi koostöös Tehnilise Järelevalve Ametiga läbi elektriliste jõulüküünlade projekt. Samuti osales MTA Tehnilise Järelevalve Ameti poolt läbi viidavas lumepuhurite, puulõhkumismasinate ja vedelgaasil töötavate matkapliitide kampaniates ning Tarbijakaitseameti poolt läbi viidud päikseprillide projektis.

2013. aastal toimus Terviseametiga ühisaktsioon REF-3 – kemikaalide valdkonnas. Koostöös Tehnilise Järelevalve Ameti ja Tarbijakaitseametiga kontrolliti LED-lampe. Lisaks kontrolliti koostöös Tarbijakaitseametiga laste rulasid, rulliske ning rattaid. TAXUD eesvedamisel võeti kasutusele EL toote nõuetelevastavuse tollikontrollide aruandlus (2013 katsetamine, tulemusi ei avalikustata).

4. Hinnang turujärelevalvetoimingute toimimisele

Turujärelevalveasutused ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium hindavad perioodil 2010 kuni 2013 teostatud turujärelevalvetoiminguid ja nende tulemusi üldiselt heaks. Loodud turujärelevalve korraldus ning infrastruktuur on olnud toimiv ja tõhus, suuri probleeme esinenud pole.

Turujärelevalveasutustes on olemas pädevad spetsialistid, kes teostavad efektiivselt nii tööplaani kui ka jooksvate probleemide osas järelevalvet ning valivad proportsionaalsed ja õiguslikult sobivad meetmed tuvastatud puuduste likvideerimiseks. Järelevalveametnikud kasutavad oma töös haldusmenetlusele iseloomulikku abistamis- ja selgitamiskohustust, millega on paljudel juhtudel saavutatud haldusorgani töö tõhusus ja tulemuslikkus ilma otsese haldussunnita. Sellele viitab suhteliselt väike sunnirahade kohaldamise arv ja kogusumma ning väärtemenetluste arv. Ettepanekute ja ettekirjutuste täitmise kontrollimisel on rikkumised olnud üldjuhul kõrvaldatud, mis näitab, et turujärelevalvetoimingud on tõhusad ning asutuste poolt tehtud selgitustöö annab tulemusi. Näiteks isikukaitsevahendite valdkonnas kõrvaldavad levitajad rikkumised sageli ilma ettekirjutuseta või ettekirjutuse tegemisel tähtaegselt.

Kuigi tehtud kontrollidest või kontrollitud toodetest on osutunud võrdlemisi suur hulk tooteid nõuetele mittevastavateks (tabelid 2 ja 3 eespool), pole selle põhjuseks mitte see, et nõuetele mittevastavate toodete osakaal turul oleks väga kõrge, vaid et turujärelevalveasutused teevad suunatud kontrolli (põhinedes riskihindamisel), kontrollides eelkõige probleemseid tootegruppe või tootjaid. Probleemide algpõhjuseks on sageli tootjate ja levitajad teadmatus kehtivatest nõuetest, mistõttu on olulisel kohal ettevõtjate teavitamine. Väetiste valdkonnas on näiteks olukord nõuete täitmisel järjepidevalt paranenud, mille põhjusteks võib lugeda kogemustega käitlejate tegutsemist, kes järjepideva kontrolli tulemusena on viinud oma tegevuse nõuetega vastavusse. Paranenud on samuti käitlejate teadlikkus määrgistamisnõuetest.

Koostöö järelevalveasutuste vahel ning järelevalveasutuste ja Maksu- ja Tolliameti vahel toimib hästi. Sellele aitavad kaasa nii sõlmitud koostöökokkulepped kui ka korrapärased kohtumised turujärelevalve nõukogus. Hea näitena võib siinkohal tuua väikelaevade valdkonna, kus perioodil 2010-2013 turujärelevalvetoimingute tulemusena toimunud muudatustel (olukord turul on paranenud) on nähtud olulist rolli heal koostööl Maksu- ja Tolliameti ning teiste riigiasutuste (Maanteeameti) vastavate struktuuriüksustega.

Mõned turujärelevalveasutused (näiteks Tarbijakaitseamet) on osalenud järjepidevalt rahvusvahelistes koostööprojektides, mis on andnud hea ülevaate teiste riikide praktikatest ning aidanud kaasa ühesuguse järelevalve teostamisele erinevates liikmesriikides. Samamoodi on hinnatud kasulikuks võimalust kasutada EK poolt finantseeritavat ametnikevahetuse programmi, mille raames on mitmed ametnikud käinud õppereisidel Maltal, UK-s, Prantsusmaal ja Hollandis ning Malta ja Itaalia kolleegid on käinud tutvumas Eestis järelevalveametnike tööde ja tegemistega. Rahvusvahelise koostöö raames on lisaks arendatud konstruktiivsemat koostööd Läti ja Leedu kolleegidega, tagamaks ühtlast lähenemist turujärelevalvetoimingutes naaberriikidega (nt väikelaevade valdkonnas).

Kuigi turujärelevalve toimingute läbiviimist võib hinnata heaks, on esinenud ka mõningaid kitsaskohti. Olulisemateks probleemkohtadeks vaadeldaval perioodil oli järgnev.

1. Piiratud inimressurs, väljaõppe ja täiendkoolituse võimalused ning valdkondade ja teemade paljusus.

Turujärelevalveasutustes viivad turujärelevalvet läbi üksnes väike osa kogu asutuse töötajaskonnast. Samuti peavad järelevalveinspektorid tegelema mitmete erineva toodete järelevalvega, millele lisanduvad turujärelevalvega mitteseotud tööülesanded (nt erinevad loamenetlused, kasutamise järelevalve jne). Turujärelevalvevõimekust mõjutavad ka väljaõppe ja täiendkoolituste võimalused, mis omakorda sõltuvad eelarvehendite olemasolust. Nii mõnedki asutused tunnevad vajadust asutuste eelarve suurendamiseks, kui tulenevalt praegusest majandusolukorrast on ka turujärelevalveasutuste eelarve piiratud. Hetkel on näiteks Keskkonnainspeksiooni ca 50 inspektorist võimelised tootjavastutuse nõudeid kontrollima 5 inspektorit. Kuna näiteks probleemtoodete tootjaid on Eesti hinnanguliselt üle 10 000, siis ei jõua füüsiliselt ega ka administratiivselt paljusid neist kontrollida. Riski- ja projektipõhine järelevalve on siinkohal lahenduseks, kuid ka nende järelevalvetoimingute teostamiseks nähakse vajadust rohkemateks vahenditeks. Kuivõrd ettevõtjate teadlikkus regulatsioonidest on endiselt kesine, siis läheb järgnevatel aastatel osa ressursi jätkuvalt kohapealsetele kontrollidele lisaks ettevõtjate teavitamisele ja nende teadlikkuse tõstmisele, mille jaoks oleks samuti lisaressursse vaja.

2. E-kaubandus ning kataloogimüük.

Kataloogi -ja projektimüügi olemasolu raskendab oluliselt turujärelevalvet, sest selle puhul pole võimalik tooteid enne lõpptarbijani jõudmist efektiivselt kontrollida. Juhul kui toote kasutaja ostab toote otse valmistajalt, puudub järelevalvel sobiv võimalus turule lastava tootega tutvuda. Olukord puudutab esmajoones ehitustooteid ning e-kaubandust, kuid ka mitmesuguseid tarbijatooteid. Järelevalvetegevust mõjutab ka asjaolu, et kontrollistu protseduur ei ole seadusandluses piisavas ulatuses lahti kirjutatud, mis lihtsustaks selliste toimingute tegemist, sh kulude tagasinõudmist (kehtiva seadusandluse alusel on e-kaubanduse kontrollimine, sh kulude tagasinõudmine võimalik, kuid turujärelevalveasutusele keeruline ja aeganõudev). Paljudel juhtudel on kontrollist praktiliselt ainus viis kataloogimüügis või e-kaubanduses olevate toodete üle turujärelevalve tegemiseks.

3. Akrediteeritud katselaborite ja teavitatud asutuste puudumine.

Eestis puuduvad olulistest tehnilistes valdkondades vastavushindamiseks akrediteeritud katselaborid ja teavitatud asutused. Näiteks on vastav probleem masinate valdkonnas (masinadirektiivi kohane vastavushindamine), aga samuti ka muudes Tehnilise Järelevalve Ameti vastutusalasse jäävates valdkondades. Reeglina on masinate ja muude väga tehniliste toodete katsetamine kulukas, Eestist väljaspool asuvatelt katselaboritelt katsetuste tellimine on aga veelgi kulukam. Katsetusvõimaluste puudumine on kitsaskohaks ka probleemtoodete puhul. Keskkonnainspeksioon kasutab hetkel ohtlike ainete analüüsiks Eesti Keskkonnauuringute Keskuse labori XRF seaded, mille tulemusi ei saa kasutada aga ametlikus menetluses. XRF seadme näol on tegemist pigem hinnangut andva seadmega, et

otsustada, kas toode viia laborisse purustavale testile. Purustava testi läbiviimiseks aga Eestis hetkel võimekus puudub. Eesti Keskkonnauuringute Keskus küll teeb analüüse, kui meetod pole akrediteeritud ning seega ei ole ka tulemused kasutatavad hilisemas menetluses. Lähim labor asub Soomes ja Rootsis.

4. Turujärelevalve teostamine ning tolliprotseduuride ühildamine.

Tolliprotseduuride tõttu muutub keerulisemaks isiklikuks otstarbeks toodete Eestisse toomine. Näiteks masinadirektiiv ei võimalda teha turule laskmisel erandeid (ümberasujate) vara suhtes, mis on mõeldud isiklikuks kasutamiseks. Probleeme on olnud ka turujärelevalve jaoks oluliste kontseptsioonide „turule laskmine“ ning „vabasse ringlusse laskmise“ kokku sobitamiseга. Probleemiks on see olnud juhtumitel kui ettevõtja soovib importida CE-märgistuseta toodet ning viia see alles hiljem nõuetega kooskõlla (tollitsoonis pole nende toimingute teostamine alati võimalik olnud).

5. Puudused seadusandluses.

Järelevalve teostamisel ettevõtjate üle tuleb sageli selgitada kehtivaid nõudeid ning eesmärke, sest turujärelevalveasutuste hinnangul ei ole õigusaktide sõnastus sageli ettevõtjate jaoks üheselt mõistetav. Näiteks väetiste valdkonna puhul võib seda probleemi täheldada eriti teistest EL liikmesriikidest Eestis tegevust alustada soovivate EÜ käitlejate osas, kelle huvi tegutseda siinsel turul on järjest kasvav. Seadusandluse ebatäpsuste tõttu on koostöö erinevate asutuste vahel üksikutel juhtudel olnud häiritud, sest on täpselt määratlemata, millises ulatuses ja kuidas jagavad asutused mõne toote turujärelevalve tegemist. Need probleemid on omavaheliste kokkulepetega, samuti õigusaktide muutmisega lahenduse leidnud. Lisaks näevad turujärelevalveasutused probleemi selles, et mõningatel juhtudel on turujärelevalveasutustel ebaproportsionaalselt suur tõendamiskohustus selliste toodete nõuetele vastavuse kontrollimisel, mis on toodetud järgides mitteharmoneeritud standardeid, kuid mis peavad lõppkokkuvõttes täitma direktiivis sätestatud eesmärke.

II Turujärelevalvetoimingute valdkonnapõhine ülevaade (2010-2013)

Valdkond nr 1. Meditsiiniseadmed

Meditsiiniseadmete üle teostab turujärelevalvet Terviseamet.

Nelja aasta jooksul kontrolliti kokku 444 ettevõtet, keskmiselt 111 ettevõtet aastas. Kokku kontrolliti 3169 seadet, mis teeb keskmiselt 792 seadet aastas. Maksu- ja Tolliameti poolt on Terviseametile nelja aasta jooksul edastatud 82 teatist (keskmiselt 20 teatist aastas).

Tabel 6. Järelevalvetoimingud arvudes				
	2010	2011	2012	2013
Kontrollitud ettevõtete üldarv	125	138	84	97
Maksu- ja Tolliameti poolt edastatud teatiste arv	12	13	19	38
Kontrollitud toodete üldarv	976	944	619	630

Nelja aasta jooksul on avastatud mittevastavusi levitatavate/kasutatavate meditsiiniseadmete osas (oli rikitud meditsiiniseadme kasutamise või levitamise nõudeid) 286 ettevõttes. Igal aastal avastati mittevastavusi keskmiselt 71 ettevõttes, millest järeldub, et mittevastavusi esines 24,8 % kontrollitud ettevõtetest. Turult kõrvaldati nelja aasta jooksul 82 nõuetele mittevastavat meditsiiniseadet: keskmiselt 20 seadet igal aastal.

Tabel 7. Järelevalvetoimingute tulemused				
	2010	2011	2012	2013
Nõuetele mittevastavate toodete arv	16	20	14	32
Tõsist ohtu kujutavate toode arv	16	20	14	32

Tabel 8. Rakendatud meetmed				
	2010	2011	2012	2013
Koostatud märgukirjade arv	13	17	16	22
Koostatud ettekirjutuste arv	17	11	12	13
Rakendatud sunniraha arv ja kogusumma	0	0	0	0
Rakendatud asendustäitmiste arv	0	0	0	0
Väärteomenetluste arv	0	0	1 (hoiatus)	0
Väärteomenetluses määratud trahvid	0	0	0	0

Tabel 9. Turult kõrvaldatud nõuetele mittevastavad meditsiiniseadmed				
	2010	2011	2012	2013
Turult kõrvaldatud seadmete üldarv	16	20	14	32

Aastatel 2010-2013 koostati 68 märgukirja ja 53 ettekirjutust. Sunniraha ja asendustäitmist ei ole amet aastatel 2010 -2013 rakendanud. Viidi läbi üks vääртеomenetlus hoiatuse vormis.

Meditsiiniseadmete üle turujärelevalve tegemine, sh toodete testimine erineb teistest toodetest. Meditsiiniseadmetele ei ole määratud üldjuhul piiranguid teatud kemikaalide maksimaalsele lubatavusele (välja arvatud ftalaadid) ja seega ei saa teha analoogseid pistelisi kontrole nende sisalduse määramiseks. Meditsiiniseadmete testimine kujutab endast standardile vastavuse hindamist, mis omakorda tähendab, et seadme vastavuse hindamiseks on vaja teha minimaalselt 5 erinevat testi, mille käigus seade hävitatakse. Statistilistel kaalutustel läheb minimaalselt vaja 20 samasugust seadet ühest partiist (see arv varieerub seadme partii suurusel). Osad seadmed on väga kõrge maksumusega, millele tuleb teha teste 1 rikke olukorras ja 2 rikke olukorras, mõõdetakse lekkevoolu jne, mis tähendab omakorda, et nt MRT testimiseks oleks meil vaja vähemalt 5 MRT. Selline tegevus tuleb kõne alla ainult eraldi turujärelevalve programmide käigus.

Aastatel 2010 – 2011 osales Terviseameti meditsiiniseadmete osakond ühes turujärelevalve programmis, mis hõlmas rasedustest, mille järel mindi toote dokumentatsiooni (kasutusjuhend, pakend ja toote märgistus) hindamise teed.

Aastatel 2010 – 2013 oli peaarhiv suunatud meditsiiniseadmete turujärelevalve tööriista – MSA ehk meditsiiniseadmete andmebaasi loomisele. MSA võeti kasutusele 01.11.2013. See võimaldab seadmepõhiselt saada ülevaadet nii turul kui ka kasutusel olevatest toodetest. Lisaks annab MSA võimaluse siduda seadmetega toimunud ohujuhtumid ja järelevalvemenetluse. Üheks oluliseks funktsiooniks on potentsiaalne võimalus üleuroopalise andmebaasiga suhtlemiseks (info edastamiseks). Teiseks kasutusvõimaluseks tulevikus on ohujuhtumite suunatud teavitamine professionaalsetele kasutajatele (juhtum seotakse andmekogus seadmega ja edastatakse ka eraldi teavitus TTO-le, kes seda seadet teadaolevalt kasutab).

2013. aastal alustati liikmesriikide-vahelist turujärelevalve programmide läbiviimist. Selle eesmärgiks on ressursside mõistlik kasutamine. Esimene programm hõlmas hamba- ja luutäidiseid. Selle kogemusega kaardistati edasiste programmide tegevuse skeemid ja standardküsimused.

Numbriliselt on allpool toodud tegevused, mis on olulised tagamaks seadmete ohutust.

Tabel 10. Terviseameti toimingud meditsiiniseadmete valdkonnas				
	2010	2011	2012	2013
Registreeritud meditsiiniseadmeid ¹⁴	100	242	77	66
Levitamisest teavitamisi ¹⁵	31	191	143	165
Haigekassa soodusnimekirja kandmiseks seadme vastavuse hindamine ¹⁶	21	64	53	72

¹⁴ Registreeritakse tooteid, mis viiaksegi EL turule Eesti kaudu. Registreerimine tehakse 10 päeva enne toote turule laskmist ja siin hinnatakse seadme vastavust EL nõuetele dokumentatsiooni alusel.

¹⁵ Meditsiiniseadmete levitamisest teavitamine muutus kohustuslikuks 1.03.2011.

Toote määratlemine ja klass	65	27	44	80
Helsingi protseduuri alusel määratlusi ¹⁷	42	37	36	26

Tabel 11. Ennetavad tegevused meditsiiniseadmete valdkonnas

	2010	2011	2012	2013
Kliinilised uuringud	2	3	1	3
Loomset kude sisaldavad toodete eelanalüüs	-	1	1	4

Tabel 12. Terviseameti järelevalvetoimingute tulemused meditsiiniseadmete valdkonnas

	2010	2011	2012	2013
Eesti siseselt teavitatud ohujuhtumid	2	1	3	10
Liikmesriikide pädevate asutuste ja tootjate poolt laekunud teavitused	256	975	1000	1029
Nõuetele mittevastavad tooted (COEN2B)	46	90	71	55
Eesti turult avastatud nõuetele mittevastavaid tooteid (teavitatud COEN2B kaudu)	1	3	2	3

Meditsiiniseadmete turujärelevalve sihtuuring

2012. aasta I kvartalis kontrollis Terviseamet patsientidele rinnaimplantaate paigaldanud ettevõtteid Prantsusmaa meditsiiniseadmete pädeva asutuse AFSSAPS (praegu ANSM) ohujuhtumi rapordi FR-2010-03-30-007 põhjal. Esmatähelepanu pöörati PIP implantaatide (tootja *Poly Implant Prothese*) paigaldamisele. Kontrolli käigus tuvastati, et rinnaimplantaate on paigaldatud 13 ettevõttes. Sihtuuringu raames kontrolliti 12 rinnaimplantaate paigaldanud ettevõtet.

¹⁶ Nimekirja kandmise eel hinnatakse ka levitatavate seadmete dokumentatsiooni põhjalikult. Vaadatakse seadme senist kasutuse ajalugu ja laekunud juhtumeid.

¹⁷ Liikmesriikide vaheline kokkuleppemenetlus toote meditsiiniseadmete kuuluvuse ja toote riskiklassi määramise kohta.

Valdkond nr 2. Kosmeetika tooted

Kosmeetika toodete üle teostavad turujärelevalvet Terviseamet ja Tarbijakaitseamet.

Järelevalve käigus kontrolliti Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määruse nr 1223/2009/EÜ kosmeetikatoodete kohta nõuete rakendamist, sealhulgas kosmeetikatoodete teavitamise kohustusest kinnipidamist CPNP süsteemis, toote toimikule esitatavate nõuete täitmist, sh ohutusearuande olemasolu, tõsisest soovimatust mõjust teatamise kohustuse täitmist ning toodete vastavust kehtivatele märgistamise ja koostisainete sealhulgas säilitusainete, värvainete ja piiratud kasutusega muude ainete sisaldusele kehtestatud nõuetest kinnipidamist toodete koostises. Vajadusel kontrolliti kosmeetikatooteid laboratoorselt, arvestades laborite võimalusi ja nende ressursse.

Tabel 13. Järelevalvetoimingud arvudes

	2010	2011	2012	2013
Kontrollide üldarv	502	461	513	466
Maksu- ja Tolliameti poolt edastatud teatiste arv ¹⁸	5	2	2	7
Kontrollitud toodete üldarv ¹⁹	1211	1033	1028	1070
Testitud toodete arv	155	169	174	131

Tabel 14. Järelevalvetoimingute tulemused

	2010	2011	2012	2013
Nõuetele mittevastavate toodete arv ²⁰	202	81	102	102
Tõsist ohtu kujutavate toode arv	4	4	0	2

Tabel 15. Rakendatud meetmed²¹

	2010	2011	2012	2013
Koostatud märgukirjade arv	69	30	51	43
Koostatud ettekirjutuste arv	31	3	1	
Rakendatud sunniraha arv ja kogusumma	0	0	0	0
Rakendatud asendustäitmiste arv	0	0	0	0
Väärteomenetluste arv	0	0	0	1
Väärteomenetluses määratud trahvid	0	0	0	0

¹⁸ Andmed saadaval üksnes Terviseameti kohta.

¹⁹ Siinkohal on välja toodud üksnes ühe asutuse, Terviseameti poolt kontrollitud toodete üldarv. Tarbijakaitseameti poolt kontrollitud toodete üldarv ei ole teada. Olemasolevast infosüsteemist oli võimalik välja tuua üksnes kontrollkäikude arvu. Erandina on teada Tarbijakaitseameti kohta üksnes 2011. aasta andmed: kontrollitud toodete üldarv - 1660.

²⁰ Tarbijakaitseameti puhul oli võimalik välja tuua üksnes nõuetele mittevastavate toodete arv testitud toodetest. Teada on, et kontrollkäikudest esines rikkumisi järgmiselt: 2010 – 14,6% juhtudest; 2011 – 32,2%; 2012 – 30,6%; 2013 – 45,1%.

²¹ Tarbijakaitseameti puhul on teada üksnes koostatud märgukirjade arv, mistõttu kajastavad ülejäänud näitajad üksnes Terviseameti tegevust.

Tabel 16. Turult kõrvaldatud tooted				
	2010	2011	2012	2013
Turult kõrvaldatud toodete üldarv ²²	3	4	0	2
Tarbijatelt tagasikutsutud toodete arv	Andmed puuduvad	Andmed puuduvad	Andmed puuduvad	Andmed puuduvad
Ettevõtjate poolt võetud vabatahtlike meetmete arv ²³	3	4	0	2

2013. aastal osalesid Tarbijakaitseamet ja Terviseamet projektis „Nanotehnoloogia kosmeetikatoodetes“, mille eesmärgiks on monitoorida ning kaardistada, millised kosmeetikatooded sisaldavad enim nanomaterjale ning samuti võtta neid testimisele, et hinnata kui suures koguses nanomaterjale neis kasutatakse. Selle projekti raames kontrolliti ja koguti samuti ka informatsiooni kosmeetikatoodete tootjate käest, kui suurtes kogustes nanomaterjale nad aastas ostavad ning oma toodetes kasutavad. Kokku kontrolliti tootjate, importijate ning levitajate juures 1070 kosmeetikatoodet. Nanomaterjale sisaldavaid tooteid ei avastatud.

Terviseamet osales PEMSAC (*Platform of European Market Surveillance Authorities for Cosmetics*) projektis, mille eesmärk on kosmeetikatoodete valdkonnas koostöö hõlbustamine, sh tegevuste koordineerimine, informatsiooni vahetamine, ühisprojektide arendamine ja rakendamine, kogemuste ja parimate tavade vahetamine kosmeetikatoodete turujärelevalve alal. Kosmeetika valdkonnas toimusid 2010-2013 järgmine sihtuuring: „Järelevalve laste kosmeetikatoodete nõuetele vastavuse üle“, kus pöörati erilist tähelepanu toodete mikrobioloogiliste näitajatele.

2010-2012. aastal viis Terviseamet kosmeetikavaldkonnas läbi kampaania: „Parafenüleendiamiin (PPD) ja selle sisaldus tattoo- ja juuksevärvides“, mille käigus avalikustati informatsiooni võimalikest ohtudest koduleheküljel ja viidi läbi sihtkontrolle koos laboriuuringuga. 2012-2013 uuriti kosmeetikatoodetes UV-filtrite ja lõhnaainete sisaldust.

²² 2010-2011.a andmetes on kajastatud mõlema asutuse andmed, 2012-2013.a kohta Tarbijakaitseameti andmed puuduvad. (Tooteartiklite arv)

²³ Tarbijakaitseameti kohta on teada üksnes 2010.andmed. 2011-2013 andmed kajastavad Terviseameti andmeid.

Valdkond nr 3. Mänguasjad

Mänguasjade üle teostavad turujärelevat Terviseamet ja Tarbijakaitseamet.

Tabel 17. Järelevatetoimingud arvudes				
	2010	2011	2012	2013
Kontrollide üldarv	427	396	382	401
Maksu- ja Tolliameti poolt edastatud teatiste arv	12	9	18	11
Kontrollitud toodete üldarv ²⁴	847	584	442	369
Testitud toodete arv	56	73	58	73

Tabel 18. Järelevatetoimingute tulemused				
	2010	2011	2012	2013
Nõuetele mittevastavate toodete arv ²⁵	49	57	47	15
Tõsist ohtu kujutavate toode arv	10	13	13	17

Tabel 19. Rakendatud meetmed ²⁶				
	2010	2011	2012	2013
Koostatud märgukirjade arv	27	28	39	48
Koostatud ettekirjutuste arv	38	34	1	0
Rakendatud sunniraha arv ja kogusumma	0	0	0	0
Rakendatud asendustäitmiste arv	0	0	0	0
Väärteomenetluste arv	0	0	0	0
Väärteomenetluses määratud trahvid	0	0	0	0

Tabel 20. Turult kõrvaldatud tooted				
	2010	2011	2012	2013
Turult kõrvaldatud toodete üldarv ²⁷	21	10	6	7
Tarbijatelt tagasikutsutud toodete arv ²⁸	2	19	Andmed puuduvad	Andmed puuduvad
Ettevõtjate poolt võetud vabatahtlike meetmete arv ²⁹	6	8	6	7

²⁴ Siinkohal on välja toodud üksnes ühe asutuse, Terviseameti poolt kontrollitud toodete üldarv. Tarbijakaitseameti poolt kontrollitud toodete üldarv ei ole teada. Olemasolevast infosüsteemist oli võimalik välja tuua üksnes kontrollkäikude arvu. Samas on teada, et 2011. aastal oli Tarbijakaitseameti poolt kontrollitud toodete üldarv ligikaudu 1670.

²⁵ Tarbijakaitseameti puhul oli võimalik välja tuua üksnes nõuetele mittevastavate toodete arv testitud toodetest. Kontrollkäikudest esines rikkumisi järgmiselt: 2010 - 40,1%; 2011 - 34,4%; 2012 - 33%; 2013 - 63,5%.

²⁶ Tarbijakaitseameti puhul on teada üksnes märgukirjade arv.

²⁷ 2010-2011.a andmetes on kajastatud mõlema asutuse andmed, 2012-2013.a kohta Tarbijakaitseameti andmed puuduvad. Tooteartikli arv.

²⁸ 2010-2011.a kohta on esitatud Tarbijakaitseameti andmed. Terviseametil andmed puuduvad.

²⁹ Tarbijakaitseameti kohta on teada üksnes 2010.andmed. 2011-2013 andmed kajastavad üksnes Terviseametit.

Terviseamet on kontrollinud mänguasjade puhul Euroopa parlamendi ja nõukogu direktiivi nr 2009/48/EÜ ja 2001/95/EÜ ning REACH-määruse alusel nõuete rakendamist. Erilist tähelepanu on pööratud alla 3-aastastele lastele mõeldud mänguasjade mehhaanilistele ja füüsikalistele omadustele, kuna sellised mänguasjad võivad põhjustada lämbumist ja vigastusi kõige ohustatumale sihtgrupile. Samuti on Terviseamet uurinud kummimänguasjades ja lapsehooldustoodetes ftalaatide sisaldust, sest ftalaadid on reproduktiivtoksilised ained ja võivad põhjustada pikaajalise toime korral sigivushäireid.

Igal aastal viis Terviseamet läbi sihtuuring „Ftalaatide võimaliku sisalduse uurimine lapsehooldustoodetes ja pehmetes mänguasjades“. Sihtuuringu eesmärgiks oli välja selgitada Eestis turul olevate lapsehooldustoodete (mänguasjade, lapsehooldusvahendite jt.) vastavus Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1907/2006 – REACH XVII lisa p 51 nõuetele. Sihtkontrolli käigus kontrolliti nelja aasta kohta kokku 60 toodet ning nendest 10 toodet (16%) ei vastanud nõuetele.

2010. ja 2011. aastal osales Tarbijakaitseamet koos 14 turujärelevalveasutusega Euroopa Komisjoni poolt finantseeritavas ning PROSAFE koostöövõrgustiku poolt juhitas mänguasjade projektis. Projekti eesmärgiks oli kindlustada, et EL turul oleks ainult ohutud mänguasjad ning projekt oli suunatud magnetmänguasjade, mänguasjade väikeste osade sisalduse ning mänguasjade raskemetallide sisalduse kontrollimisele. Projekti tulemusena koostati rida juhised ja abimaterjale mänguasjade järelevalve korraldamiseks.

Valdkond nr 4. Isikukaitsevahendid

Isikukaitsevahendite üle teostavad turujärelevat Tööinspeksioon ja Tarbijakaitseamet.

Tabel 21. Järelevatetoimingud arvudes				
	2010	2011	2012	2013
Kontrollide üldarv	421	390	295	337
Maksu- ja Tolliameti poolt edastatud teatiste arv	6	9	13	18
Kontrollitud toodete üldarv ³⁰	477	337	448	406
Testitud toodete arv	26	21	0	0

Tabel 22. Järelevatetoimingute tulemused				
	2010	2011	2012	2013
Nõuetele mittevastavate toodete arv ³¹	28	15	20	41
Tõsist ohtu kujutavate toode arv ³²	0	10	0	0

Tabel 23. Rakendatud meetmed ³³				
	2010	2011	2012	2013
Koostatud märgukirjade arv	7	1	0	0
Koostatud ettekirjutuste arv	1	5	12	12
Rakendatud sunniraha arv ja kogusumma	0	0	0	0
Rakendatud asendustäitmiste arv	0	0	0	0
Väärteomenetluste arv	0	0	0	0
Väärteomenetluses määratud trahvid	0	0	0	0

Tabel 24. Turult kõrvaldatud tooted				
	2010	2011	2012	2013
Turult kõrvaldatud toodete üldarv	16	14	18	8
Tarbijatelt tagasikutsutud toodete arv	0	5	0	0
Ettevõtjate poolt võetud vabatahtlike meetmete arv	Andmed puuduvad	Andmed puuduvad	Andmed puuduvad	Andmed puuduvad

Tööinspeksioon ei ole vaadeldaval perioodil läbi viinud turujärelevatvealaseid ühisprojekte teiste asutustega, kuid koostööd on alustatud Tarbijakaitseametiga. Ühisjärelevatvet viiakse läbi isikukaitsevahendite jaemüüjate juures ning selle eesmärk on ühtlustada toodete

³⁰ Teada on üksnes Tööinspeksiooni poolt kontrollitud toodete üldarv. Tarbijakaitseameti kohta on teada andmed üksnes 2011.a kohta - kontrollitud toodete üldarv oli 1755.

³¹ Tarbijakaitseameti puhul on teada üksnes nõuetele mittevastavate toodete arv testitud toodetest.

³² Tööinspeksioon ei pea arvestust.

³³ Tarbijakaitseameti puhul on teada üksnes märgukirjade arv.

levitajatele esitatavaid nõudeid, parendada asutustevahelist infovahetust ning suunata järelevalve valimit tõhusamaks.

2011. aastal korraldas Tööinspeksioon üleriigilise isikukaitsevahendite sihtkontrolli 200 ettevõtte töökohal, kus töötajad kasutasid isikukaitsevahendeid. Kontrolli käigus selgitati välja muuhulgas isikukaitsevahenditel oleva märgistuse olemasolu ja nõuetele vastavuse ning kasutusjuhendite olemasolu. Viies ettevõttes tuvastati kasutatavatel isikukaitsevahenditel märgistusega seotud nõuetele mittevastavusi. Rikkumise tuvastamisele järgnes isikukaitsevahendite levitaja väljaselgitamine.

Tarbijakaitseamet osales 2012. aastal Balti mere koostööprojektis (*Baltic Sea Market Surveillance Network – Continuation of Cooperation with Customs Authorities*), mille raames tehti koostööd Maksu- ja Tolliametiga päikesepillide nõuetele vastavuse kontrolli osas. Projekti eesmärgiks oli tõhustada ning parandada koostööd tolliga ning vahetada informatsiooni.

Valdkond nr 5. Ehitustooted

Ehitustoodete üle teostab turujärelevalvet Tehnilise Järelevalve Amet.

Tabel 25. Järelevalvetoimingud arvudes				
	2010	2011	2012	2013
Kontrollide üldarv	28	17	13	40
Maksu- ja Tolliameti poolt edastatud teatiste arv	7	1	5	18
Kontrollitud toodete üldarv	136	78	65	141
Testitud toodete arv	0	0	2	3

Tabel 26. Järelevalvetoimingute tulemused				
	2010	2011	2012	2013
Nõuetele mittevastavate toodete arv	22	13	14	19
Tõsist ohtu kujutavate toode arv	0	0	0	0

Tabel 27. Rakendatud meetmed				
	2010	2011	2012	2013
Koostatud märgukirjade arv	8	5	3	4
Koostatud ettekirjutuste arv	5	2	5	4
Rakendatud sunniraha arv ja kogusumma	0	0	0	0
Rakendatud asendustäitmiste arv	0	0	0	0
Väärteomenetluste arv	1	0	2	1
Väärteomenetluses määratud trahvid	0	0	360	0

Tabel 28. Turult kõrvaldatud tooted				
	2010	2011	2012	2013
Turult kõrvaldatud toodete üldarv	14	12	8	11
Tarbijatelt tagasikutsutud toodete arv	0	0	0	0
Ettevõtjate poolt võetud vabatahtlike meetmete arv	3	2	3	0

2012. ja 2013. aastal viidi läbi turujärelevalve kampaania Eesti karjäärises toodetavate täitematerjalide (eelkõige tee ehituses kasutatavate) üle.

Valdkond nr 6. Surveseadmed

Surveseadmete üle teostab turujärelevat Tehnilise Järelevat Amet. Tehnilise Järelevat Ametis on kasutusel seadmepõhine järelevat (mitte direktiivipõhine), mis tähendab, et kontrollitakse iga konkreetse seadme vastavust asjakohastele direktiividele. Surveseadmete puhul moodustavad terviku direktiivide 97/23/EÜ, 2010/35/EÜ ja 75/324/EMÜ järelevat.

Tabel 29. Järelevatvetoimingud arvudes				
	2010	2011	2012	2013
Kontrollide üldarv	3	2	1	9
Maksu- ja Tolliameti poolt edastatud teatiste arv	0	0	1	0
Kontrollitud toodete üldarv	8	17	2	19
Testitud toodete arv	1	0	0	0

Tabel 30. Järelevatvetoimingute tulemused				
	2010	2011	2012	2013
Nõuetele mittevastavate toodete arv	0	0	0	2
Tõsist ohtu kujutavate toode arv	0	0	0	0

Tabel 31. Rakendatud meetmed				
	2010	2011	2012	2013
Koostatud märgukirjade arv	0	1	0	4
Koostatud ettekirjutuste arv	0	0	0	0
Rakendatud sunniraha arv ja kogusumma	0	0	0	0
Rakendatud asendustäitmiste arv	0	0	0	0
Väärteomenetluste arv	0	0	0	0
Väärteomenetluses määratud trahvid	0	0	0	0

Tabel 32. Turult kõrvaldatud tooted				
	2010	2011	2012	2013
Turult kõrvaldatud toodete üldarv	0	0	0	0
Tarbijatelt tagasikutsutud toodete arv	0	0	0	0
Ettevõtjate poolt võetud vabatahtlike meetmete arv	0	0	0	0

2013. aastal osaleti ProSafe surveanumate/kiirkeetjate projektis: kontrollitud ettevõtteid – 4, erinevaid kontrollitud tootjaid – 5, erinevaid kontrollitud mudelid – 5 tk, kontrollitud tooteid kokku – 6 tk, puuduseid – 1).

Valdkond nr 7. Gaasiseadmed

Gaasiseadmete üle teostab turujärelevat Tehnilise Järelevalve Amet.

Tabel 33. Järelevalvetoimingud arvudes				
	2010	2011	2012	2013
Kontrollide üldarv	9	33	27	16
Maksu- ja Tolliameti poolt edastatud teatiste arv	0	1	3	0
Kontrollitud toodete üldarv	14	76	161	28
Testitud toodete arv	0	0	0	0

Tabel 34. Järelevalvetoimingute tulemused				
	2010	2011	2012	2013
Nõuetele mittevastavate toodete arv	8	46	69	19
Tõsist ohtu kujutavate toode arv	0	0	1	0

Tabel 35. Rakendatud meetmed				
	2010	2011	2012	2013
Koostatud märgukirjade arv	5	14	7	13
Koostatud ettekirjutuste arv	1	0	0	0
Rakendatud sunniraha arv ja kogusumma	0	0	0	0
Rakendatud asendustäitmiste arv	0	0	0	0
Väärteomenetluste arv	0	0	0	0
Väärteomenetluses määratud trahvid	0	0	0	0

Tabel 36. Turult kõrvaldatud tooted				
	2010	2011	2012	2013
Turult kõrvaldatud toodete üldarv	8	46	68	19
Tarbijatelt tagasikutsutud toodete arv	0	0	0	0
Ettevõtjate poolt võetud vabatahtlike meetmete arv	0	0	0	0

2012. aastal toimus vedelgaasil töötavate matkapliitide projekt (kontrolliti 24 pliiti) ning GOST-vedelgaasiballoonide projekt (kontrolliti 130 seadet 14 müügikohas).

2013. aastal toimus gaasikiirgurite/põletite projekt, mille käigus kontrolliti 14 toodet, puudustega oli neist 12.

Valdkond nr 8. Masinad

Masinate üle teostab turujärelevat Tehnilise Järelevat Amet. Tulenevalt Tehnilise Järelevat Ameti poolt kasutatava turujärelevat iseloomust ei ole järelevat kasutusel direktiivipõhine järelevat vaid seadmepõhine, mis tähendab, et kontrollitakse iga konkreetse seadme vastavust asjakohastele direktiividele. Masinate järelevat hõlmab lisaks elektrivaldkonna direktiividele ka müraemissiooni direktiivi 2000/14/EC ja plahvatusohtlikus keskkonnas kasutatavate seadmete direktiivi 94/9/EEC järelevat. Järelevatinfosüsteemis registreeritakse järelevatvemenetlus lähtudes seadme -või masina suurimat võimalikku ohtu kujutavast riskifaktorist. Olenevalt asjakohasusest lisandub ka ATEX järelevat.

Tabel 37. Järelevatvetoimingud arvudes

	2010	2011	2012	2013
Kontrollide üldarv	83	66	78	76
Maksu- ja Tolliameti poolt edastatud teatiste arv	3	2	6	9
Kontrollitud toodete üldarv	199	139	197	305
Testitud toodete arv	0	0	0	0

Tabel 38. Järelevatvetoimingute tulemused

	2010	2011	2012	2013
Nõuetele mittevastavate toodete arv	32	31	29	61
Tõsist ohtu kujutavate toode arv	1	0	2	4

Tabel 39. Rakendatud meetmed

	2010	2011	2012	2013
Koostatud märgukirjade arv	11	23	25	21
Koostatud ettekirjutuste arv	12	2	4	1
Rakendatud sunniraha arv ja kogusumma	0	0	0	0
Rakendatud asendustäitmiste arv	0	0	0	0
Väärteomenetluste arv	0	0	0	0
Väärteomenetluses määratud trahvid	0	0	0	0

Tabel 40. Turult kõrvaldatud tooted

	2010	2011	2012	2013
Turult kõrvaldatud toodete üldarv	32	31	29	61
Tarbijatelt tagasikutsutud toodete arv	0	0	0	0
Ettevõtjate poolt võetud vabatahtlike meetmete arv	0	0	0	0

2012. aastal viidi läbi lumepuhurite projekt, mille käigus kontrolliti 50 masinat ning puudustega masinateks osutusid neist 29.

2012. aastal osaleti ka rahvusvahelises puulõhkumismasinate projekt, mille käigus kontrolliti Eesti tootjate masinate vastavust direktiivile 2006/42/EÜ. Järelevalve käigus kontrolliti nelja Eesti tootja puulõhkumismasinaid: 3 lihsat puulõhkujat ja 2 puulõhkumiskeskust.

2013. aastal kontrolliti projektide raames järgmisi tooteid:

- ATEX seadmed: kontrolliti 6 ettevõtet, kontrollitud ATEX seadmeid oli 15, puuduseid 0.
- Ehitusseadmeid (eriti müranõuded) kontrolliti 15 korral, puudustega avastati 11 toodet.
- Tõsteseadmeid: kontrolliti 23 toodet, millest puudustega 16 toodet.
- Puidutöötlusseadmed: kontrolliti 20 seadet, millest puudustega olid 2;
- Purustid: kontrolliti 10 toodet, puudusega tooteid ei esinenud;
- Vahetatavad seadmed: kontrolliti 30 seadet, puudustega 10.

Kuna ATEX seadmed on oma töökeskkonna iseloomust tulenevalt allutatud tavapärasest põhjalikumatele katsetustele (mis nõuab ka teavitatud asutuse kaasamist) ning tingituna ATEX seadmete vähesest levikust, ei ole Tehnilise Järelevalve Amet teostanud ATEX seadmete korralist turujärelevat vaid üksnes kampaaniapõhist järelevat.

Valdkond nr 9. Liftid ja köisteed

Liftide ja köisteede üle teostab kontrolli Tehnilise Järelevalve Amet. Liftide -ja köisteede järelevalve puhul teostatakse esmajoones kasutusjärelevalvet. Eraldi turujärelevalvet läbi ei viida, sest liftid ja köisteed ei ole jaemüügiartiklid ning neid ehitatakse ja paigaldatakse kasutuskohas.

Valdkond nr 10. Pürotehnilised tooted

Pürotehniliste toodete üle teostab turujärelevalvet Tehnilise Järelevalve Amet.

Tabel 41. Järelevalvetoimingud arvudes				
	2010	2011	2012	2013
Kontrollide üldarv	10	39	40	44
Maksu- ja Tolliameti poolt edastatud teatiste arv	0	1	1	0
Kontrollitud toodete üldarv	35	125	130	139
Testitud toodete arv	0	0	0	5

Tabel 42. Järelevalvetoimingute tulemused				
	2010	2011	2012	2013
Nõuetele mittevastavate toodete arv	0	5	8	4
Tõsist ohtu kujutavate toode arv	0	0	0	0

Tabel 43. Rakendatud meetmed				
	2010	2011	2012	2013
Koostatud märgukirjade arv	0	2	2	3
Koostatud ettekirjutuste arv	1	13	19	9
Rakendatud sunniraha arv ja kogusumma	0	0	0	0
Rakendatud asendustäitmiste arv	0	0	0	0
Väärteomenetluste arv	1	0	0	0
Väärteomenetluses määratud trahvid	651,90 eur	0	0	0

Tabel 44. Turult kõrvaldatud tooted				
	2010	2011	2012	2013
Turult kõrvaldatud toodete üldarv	0	0	0	0
Tarbijatelt tagasikutsutud toodete arv	0	0	0	0
Ettevõtjate poolt võetud vabatahtlike meetmete arv	0	0	0	0

Kemikaalide järelevalve raames osales Terviseamet 2011. aastal toimunud sihtuuringus „Elanikkonnale müügiks ette nähtud pürotehniliste toodete kontrollimine hulгимүүгiettevetes heksaklorobenseeni sisalduse osas CLEEN projekti raames“. Sihtuuringu käigus võeti vastavalt plaanile laboriuuringuks 10 toodet pürotehniliste toodete importijatelt.

Valdkond nr 11. Tsiiviilotstarbeliseks kasutamiseks mõeldud lõhkematerjalid

Lõhkematerjalide üle teostab turujärelevat Tehnilise Järelevalve Amet.

Tabel 45. Järelevalvetoimingud arvudes				
	2010	2011	2012	2013
Kontrollide üldarv	5	13	17	22
Maksu- ja Tolliameti poolt edastatud teatiste arv	1	1	4	2
Kontrollitud toodete üldarv	15	43	61	87
Testitud toodete arv	0	0	0	0

Tabel 46. Järelevalvetoimingute tulemused				
	2010	2011	2012	2013
Nõuetele mittevastavate toodete arv	0	0	0	1
Tõsist ohtu kujutavate toode arv	0	0	0	1

Tabel 47. Rakendatud meetmed				
	2010	2011	2012	2013
Koostatud märgukirjade arv	1	1	2	3
Koostatud ettekirjutuste arv	0	0	0	9
Rakendatud sunniraha arv ja kogusumma	0	0	0	0
Rakendatud asendustäitmiste arv	0	0	0	0
Väärteomenetluste arv	0	0	0	0
Väärteomenetluses määratud trahvid	0	0	0	0

Tabel 48. Turult kõrvaldatud tooted				
	2010	2011	2012	2013
Turult kõrvaldatud toodete üldarv	0	0	0	0
Tarbijatelt tagasikutsutud toodete arv	0	0	0	0
Ettevõtjate poolt võetud vabatahtlike meetmete arv	0	0	0	0

Valdkond nr 12. Mõõtevahendid, mitteautomaatkaalud ja kinnispakkides olevad tooted

Mõõtevahendite, mitteautomaatkaalude ja kinnispakkides olevate toodete üle teostab turujärelevat Tehnilise Järelevalve Amet.

Tabel 49. Järelevalvetoimingud arvudes				
	2010	2011	2012	2013
Kontrollide üldarv	13	10	3	1
Maksu- ja Tolliameti poolt edastatud teatiste arv	1	0	0	0
Kontrollitud toodete üldarv	55	18	7	2
Testitud toodete arv	0	0	0	0

Tabel 50. Järelevalvetoimingute tulemused				
	2010	2011	2012	2013
Nõuetele mittevastavate toodete arv	1	0	0	0
Tõsist ohtu kujutavate toode arv	0	0	0	0

Tabel 51. Rakendatud meetmed				
	2010	2011	2012	2013
Koostatud märgukirjade arv	0	2	2	0
Koostatud ettekirjutuste arv	0	0	0	0
Rakendatud sunniraha arv ja kogusumma	0	0	0	0
Rakendatud asendustäitmiste arv	0	0	0	0
Väärteomenetluste arv	0	0	0	0
Väärteomenetluses määratud trahvid	0	0	0	0

Tabel 52. Turult kõrvaldatud tooted				
	2010	2011	2012	2013
Turult kõrvaldatud toodete üldarv	1	0	0	0
Tarbijatelt tagasikutsutud toodete arv	0	0	0	0
Ettevõtjate poolt võetud vabatahtlike meetmete arv	0	0	0	0

Valdkond nr 13. Elektriseadmed

Elektriseadmete üle teostab turujärelevalvet Tehnilise Järelevalve Amet. Tehnilise Järelevalve Ametis on kasutusel seadmepõhine järelevalve (mitte direktiivipõhine), mis tähendab, et kontrollitakse iga konkreetse seadme vastavust asjakohastele direktiividele. Elektriseadmete puhul moodustavad terviku LVD, EMC ja RoHS direktiivide nõuete järelevalve. Olenevalt asjakohasusest lisandub ka ATEX järelevalve.

Tabel 53. Järelevalvetoimingud arvudes				
	2010	2011	2012	2013
Kontrollide üldarv	242	172	185	173
Energiamärgistuse kontrollide arv	134	62	90	84
Maksu- ja Tolliameti poolt edastatud teatiste arv	459	208	530	141
Kontrollitud toodete üldarv ³⁴	1051	802	1373	816
Testitud toodete arv	4	0	0	1

Tabel 54. Järelevalvetoimingute tulemused				
	2010	2011	2012	2013
Nõuetele mittevastavate toodete arv	686	572	857	556
Tõsiselt ohtu kujutavate toode arv	0	0	0	0

Tabel 55. Rakendatud meetmed				
	2010	2011	2012	2013
Koostatud märgukirjade arv	8	10	11	14
Koostatud ettekirjutuste arv	89	37	38	39
Rakendatud sunniraha arv ja kogusumma	0	0	0	0
Rakendatud asendustäitmiste arv	0	0	0	0
Väärteomenetluste arv	0	0	0	0
Väärteomenetluses määratud trahvid	0	0	0	0

Tabel 56. Turult kõrvaldatud tooted				
	2010	2011	2012	2013
Turult kõrvaldatud toodete üldarv	501	341	645	424
Tarbijatelt tagasikutsutud toodete arv	0	0	0	0
Ettevõtjate poolt võetud vabatahtlike meetmete arv	4	3	5	4

2012. – 2013. aastal toimus LED pirnide projekt, mille käigus kontrolliti umbes 4000 toodet, neist puudustega olid 2100.

³⁴ Ei sisalda LED pirnide projekti andmeid.

Valdkond nr 14. Sideseadmed

Sideseadmete (direktiiv 1999/85/EÜ) üle teostab turujärelevalvet Tehnilise Järelevalve Amet.

Tabel 57. Järelevalvetoimingud arvudes				
	2010	2011	2012	2013
Kontrollide üldarv	1835	1917	1695	2016
Maksu- ja Tolliameti poolt edastatud teatiste arv	1057	877	813	1736
Kontrollitud toodete üldarv	1835	1917	1695	2016
Testitud toodete arv	0	0	0	0

Tabel 58. Järelevalvetoimingute tulemused				
	2010	2011	2012	2013
Nõuetele mittevastavate toodete arv	1419	1350	1257	1733
Tõsist ohtu kujutavate toode arv	0	0	0	0

Tabel 59. Rakendatud meetmed				
	2010	2011	2012	2013
Koostatud märgukirjade arv	303	275	309	515
Koostatud ettekirjutuste arv	7	8	5	1
Rakendatud sunniraha arv ja kogusumma	1/127,8 eur	0	0	0
Rakendatud asendustäitmiste arv	0	0	0	0
Väärteomenetluste arv	1	0	0	0
Väärteomenetluses määratud trahvid	191,7 eur	0	0	0

Tabel 60. Turult kõrvaldatud tooted				
	2010	2011	2012	2013
Turult kõrvaldatud toodete üldarv	101	286	197	98
Tarbijatelt tagasikutsutud toodete arv	0	0	0	0
Ettevõtjate poolt võetud vabatahtlike meetmete arv	0	0	0	0

2013. aastal viis Tehnilise Järelevalve Amet läbi 5GHz töötavate internetiseadmete (põhjastavad häireid ilmaradaritele) projekti.

Valdkond nr 15. Teatavate ohtlike ainete kasutamise piiramise ning elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete direktiivi reguleerimisalasse kuuluvad elektri- ja elektroonikaseadmed ning patareid ja akud

Ohtlike ainete kasutamise piiramise ning elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete üle (direktiivid 2011/65/EL, 2002/96/EÜ ja 2006/66/EÜ) teostavad turujärelevat Keskkonnainspeksioon, Tarbijakaitseamet ja Tehnilise Järelevatamet³⁵.

Tabel 61. Järelevatetoimingud arvudes				
	2010	2011	2012	2013
Kontrollide üldarv	12	70	199	82
Maksu- ja Tolliameti poolt edastatud teatiste arv	Ei ole teada	Ei ole teada	Ei ole teada	Ei ole teada
Kontrollitud toodete üldarv	Ei ole teada	Ei ole teada	Ei ole teada	Ei ole teada
Testitud toodete arv ³⁶	0	0	11	10

Tabel 62. Järelevatetoimingute tulemused				
	2010	2011	2012	2013
Nõuetele mittevastavate toodete arv	0	0	0	0
Tõsist ohtu kujutavate toode arv	0	0	6	6

Tabel 63. Rakendatud meetmed				
	2010	2011	2012	2013
Koostatud märgukirjade arv ³⁷	Ei ole teada	Ei ole teada	Ei ole teada	Ei ole teada
Koostatud ettekirjutuste arv	Ei ole teada	Ei ole teada	Ei ole teada	Ei ole teada
Rakendatud sunniraha arv ja kogusumma	Ei ole teada	Ei ole teada	Ei ole teada	Ei ole teada
Rakendatud asendustäitmiste arv	Ei ole teada	Ei ole teada	Ei ole teada	Ei ole teada
Väärteomenetluste arv ³⁸	Ei ole teada	Ei ole teada	Ei ole teada	Ei ole teada
Väärteomenetluses määratud	Ei ole teada	Ei ole	Ei ole	Ei ole teada

³⁵ Kuivõrd Tehnilise Järelevat Amet ei vii järelevatet läbi direktiivipõhiselt, vaid seadme põhisealt, siis käesolev osa ei kajasta Tehnilise Järelevat Ameti andmeid. Tehnilise Järelevat Ameti andmed on hõlmatud elektriseadmete osas.

³⁶ Aastate lõikes on toodud üksnes Tarbijakaitseameti testide arvud. Perioodil 2010-2013 testiti kokku 31 toodet.

³⁷ Keskkonnainspeksioon (KKI) märgukirju ei ole koostatud. KKI juhib kohapealses kontrollis ettevõtte tähelepanu puudustele ning annab seejärel mõistliku aja puuduste kõrvaldamiseks. Kokkulepitud tähtajal toimub KKI poolne järelkontroll või teavitab ettevõtte KKI-d eraldi, kui puudused on kõrvaldatud. Selle kohta eraldi dokumenti ei koostata.

³⁸ Keskkonnainspeksioon alustas perioodil 2010-2014 13 väärteomenetlust probleemtoote tootja nõuete rikkumise eest.

trahvid		teada	teada	
---------	--	-------	-------	--

Tabel 64. Turult kõrvaldatud tooted				
	2010	2011	2012	2013
Turult kõrvaldatud toodete üldarv	Ei ole teada	Ei ole teada	Ei ole teada	Ei ole teada
Tarbijatelt tagasikutsutud toodete arv	Ei ole teada	Ei ole teada	Ei ole teada	Ei ole teada
Ettevõtjate poolt võetud vabatahtlike meetmete arv	Ei ole teada	Ei ole teada	Ei ole teada	Ei ole teada

Perioodil 2010–2013 osales Keskkonnainspektsioon RoHS Enforcement Network raames IT seadmete kontrollimise ühisprojekti.

Valdkond nr 16. Kemikaalid (sh värvid, lakid)

Kemikaalide üle teostavad turujärelevat Terviseamet ja Tarbijakaitseamet. Käesoleva osa kajastab andmeid REACH- ja CLP-määruse ning direktiivi 2004/42/EÜ kohta.

Tabel 65. Järelevatetoimingud arvudes				
	2010	2011	2012	2013
Kontrollide üldarv	419	416	554	546
Maksu- ja Tolliameti poolt edastatud teatiste arv	1	8	6	24
Kontrollitud toodete üldarv ³⁹	535	562	598	583
Testitud toodete arv	22	7	93	22

Tabel 66. Järelevatetoimingute tulemused ⁴⁰				
	2010	2011	2012	2013
Nõuetele mittevastavate toodete arv	145	141	153	121
Tõsist ohtu kujutavate toode arv	1	2	7	5

Tabel 67. Rakendatud meetmed ⁴¹				
	2010	2011	2012	2013
Koostatud märgukirjade arv	72	42	25	27
Koostatud ettekirjutuste arv	12	0	1	8
Rakendatud sunniraha arv ja kogusumma	0	0	0	0
Rakendatud asendustäitmiste arv	0	0	0	0
Väärteomenetluste arv	0	0	0	0
Väärteomenetluses määratud trahvid	0	0	0	0

Tabel 68. Turult kõrvaldatud tooted ⁴²				
	2010	2011	2012	2013
Turult kõrvaldatud toodete üldarv	1	2	6	4
Tarbijatelt tagasikutsutud toodete arv	Andmed puuduvad	Andmed puuduvad	Andmed puuduvad	Andmed puuduvad
Ettevõtjate poolt võetud vabatahtlike meetmete arv	1	2	6	5

Terviseamet osales EL ühisprojektides CLEEN (Chemicals Legislation European Enforcement Network) ja REACH-EN-FORCE-1, REACH-EN-FORCE-2 ning REACH-EN-

³⁹ Tarbijakaitseameti andmed ei ole teada.

⁴⁰ Tarbijakaitseameti kohta on teada täpsed andmed üksnes testitud toodete kohta. Hinnanguliselt oli rikkumiste osakaal kontrollidest järgmine: 2010 – 21%, 2011 – 25%, 2012 – 27%, 2013 – 45%.

⁴¹ Tarbijakaitseameti andmetest on teada üksnes märgukirjade arv (vana andmebaas ei võimalda valdkonna kaupa andmeid välja võtta)

⁴² Tarbijakaitseamet andmed ei ole teada.

FORCE-3. CLEEN projekti eesmärk on eri riikide järelevalvealaste kogemuste vahetamine ja tegevuste koordineerimine, teadlikkuse tõstmine ja arusaama parendamine kõikides liikmesriikides asjakohaste õigusaktide osas, soovitude edastamine Euroopa Komisjonile, koostöö suurendamine kandidaatriikidega ja riikidega väljaspool Euroopa Liitu. 2011. aastal toimus sihtuuring „Elanikkonnale müügiks ette nähtud pürotehniliste toodete kontrollimine hulгимүүгiettevetes heksaklorobenseeni sisalduse osas CLEEN projekti raames“. Sihtuuringu käigus võeti vastavalt plaanile laboriuuringuks 10 toodet pürotehniliste toodete importijatel.

Jõustamisteabe vahetamise foorum (edaspidi „foorum“) on praeguseks korraldanud Euroopa Majanduspiirkonnas (EMP) kaks koordineeritud jõustamisprojekti. REACH-EN-FORCE1 (edaspidi „REF-1“) oli suunatud eraldi või segudes ainete tootjate ja importijate eelregistreerimise ja tarneahelas toimuva teabevahetusega seotud kohustustele. REACH-EN-FORCE 2 (edaspidi „REF-2“) keskendus õigusnõuete täitmisele, mis on kehtestatud REACH- ja CLP-määruse alusel segude tootjatest allkasutajatele. Foorum võttis vastu kolmanda kooskõlastatud jõustamisprojekti REACH-EN-FORCE 3 (edaspidi „REF-3“) oktoobris 2011 toimunud kümnendal koosolekul (Forum-10). Projekt REF-3 on projektide REF-1 ja REF-2 loogiline jätk. REF-3 eesmärk on kontrollida, kas tootjad, importijad ja ainuesindajad täidavad REACH-määrusega sätestatud registreerimiskohustusi. Vajaduse korral võib rakendada asjakohaste registreerimisülesannete jõustamist. Projekt REF-3 püüab ühtlasi võimaluste piires edendada liikmesriikide järelevalve- ja tolliasutuste vahelist koostööd.

2011. aastal toimus sihtuuring „Aromaatsete amiinide eraldumine lastele ette nähtud tekstiili- ja nahatoodetest“. Sihtuuringu eesmärgiks oli välja selgitada Eestis turul olevate lastele ette nähtud tekstiili- ja nahatoodete vastavus nõuetele aromaatsete amiinide eraldumise osas. Laboratoorselt uuriti 12 toodet. Uuritud tooted vastasid Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1907/2006 – REACH XVII lisa (teatud ohtlike ainete, segude ja toodete tootmise, turule viimise ja kasutamise piirangud) p 43 nõuetele.

2012. aastal viidi läbi sihtuuring „Lenduvad orgaanilised ühendid“ Keskkonnaministeeriumi projekti raames kestusega aprill-mai 2012. Levitajatelt ja allkasutajatelt võeti kokku 35 proovi. Proovid edastati Eesti Keskkonnauuringute Keskusesse LOÜ sisalduse määramiseks.

Igal aastal viidi läbi sihtuuring „Ftalaatide võimaliku sisalduse uurimine lapsehooldustoodetes ja pehmetes mänguasjades“. Sihtuuringu eesmärgiks oli välja selgitada Eestis turul olevate lapsehooldustoodetes (mänguasjade, lapsehooldusvahendite jt.) vastavus Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1907/2006 – REACH XVII lisa p 51 nõuetele. Sihtkontrolli käigus kontrolliti nelja aasta kohta kokku 60 toodet ning nendest 10 toodet (16%) ei vastanud nõuetele.

Terviseamet viis läbi kampaania „Märka ohtu!“, mis seletas lähemalt uuest CLP-määruse kohasest märgistusest ja märgistuse muutumisest kemikaalide pakenditel. Kampaania trükiseid jagati järelevalve käigus kontrollitavatele ettevõtetele ja suurtele jaemүүгiettevetetele. 2010-2013 toimusid igaaastased REACH-, CLP- ja kosmeetikamääruse teemalised teabepäevad, milles osalevad erinevad huvigrupid (sh tööstus, hulgi- ja jaekaubandus, järelevalve asutused, tarbijakaitseühistu).

Valdkond nr 17. Detergendid

Detergentide üle teostavad turujärelevat Terviseamet ja Tarbijakaitseamet.

Tabel 69. Järelevatetoimingud arvudes				
	2010	2011	2012	2013
Kontrollide üldarv	173	178	145	264
Maksu- ja Tolliameti poolt edastatud teatiste arv	0	0	0	0
Kontrollitud toodete üldarv ⁴³	364	527	365	510
Testitud toodete arv	0	0	2	15

Tabel 70. Järelevatetoimingute tulemused ⁴⁴				
	2010	2011	2012	2013
Nõuetele mittevastavate toodete arv	194	162	53	167
Tõsist ohtu kujutavate toode arv	0	0	0	0

Tabel 71. Rakendatud meetmed ⁴⁵				
	2010	2011	2012	2013
Koostatud märgukirjade arv	81	44	14	28
Koostatud ettekirjutuste arv	12	0	0	0
Rakendatud sunniraha arv ja kogusumma	0	0	0	0
Rakendatud asendustäitmiste arv	0	0	0	0
Väärteomenetluste arv	0	0	0	0
Väärteomenetluses määratud trahvid	0	0	0	0

Tabel 72. Turult kõrvaldatud tooted ⁴⁶				
	2010	2011	2012	2013
Turult kõrvaldatud toodete üldarv	0	0	0	0
Tarbijatelt tagasikutsutud toodete arv	0	0	0	0
Ettevõtjate poolt võetud vabatahtlike meetmete arv	0	0	0	0

2012. aastal osaleti „EuroDeter“ projektis. Sihtuuringu eesmärgiks oli anda ülevaade tööstussektori, mis toodab ja turustab pesuaineid, puhastusvahendeid ja/või pindaktiivseid aineid, detergente puudutavate Euroopa õigusaktide, nagu määrus 648/2004/EC, nõuetele vastavusest. Samuti oli eesmärgiks välja selgitada seotud õigusaktide nagu biotsiidide

⁴³ Tarbijakaitseameti andmed ei ole teada.

⁴⁴ Tarbijakaitseameti kohta on teada täpsed andmed üksnes testitud toodete kohta. Hinnanguliselt oli rikkumiste osakaal kontrollidest järgmine: 2010 – 27%, 2011 – 26%, 2012 – 22%, 2013 – 26%

⁴⁵ Tarbijakaitseameti andmetest on teada üksnes märgukirjade arv (vana andmebaas ei võimalda valdkonna kaupa andmeid välja võtta).

⁴⁶ Tarbijakaitseamet andmed ei ole teada.

direktiivi 98/8/EC, mis puudutab detergente või ohtlike segude direktiivi 1999/45/EC nõuetele vastavust. Kontrolliti 12 ettevõttes 29 toodet. Koostati kolm ettepanekut.

Samal aastal viidi läbi sihtuuring „Fosfaatide sisalduse väljaselgitamine detergentides (nõudepesumasina tablettides)“. Sihtuuringu eesmärgiks oli välja selgitada fosfaatide sisaldus turul olevates detergentides (nõudepesumasina tablettides). Kontrolliti 22 detergentide levitajat ja 18 detergentide allkasutajat, kokku 365 toodet. Avastati 2 toodet, mille fosfaatide sisaldus ületas normi.

Valdkond nr 18. Biotsiidid

Biotsiidide üle teostavad turujärelevat Terviseamet ja Tarbijakaitseamet.

Tabel 73. Järelevatetoimingud arvudes				
	2010	2011	2012	2013
Kontrollide üldarv	170	148	138	162
Maksu- ja Tolliameti poolt edastatud teatiste arv	0	0	4	9
Kontrollitud toodete üldarv	138	164	84	80
Testitud toodete arv	0	0	0	12

Tabel 74. Järelevatetoimingute tulemused				
	2010	2011	2012	2013
Nõuetele mittevastavate toodete arv	52	34	23	37
Tõsist ohtu kujutavate toode arv	0	0	0	0

Tabel 75. Rakendatud meetmed				
	2010	2011	2012	2013
Koostatud märgukirjade arv	44	10	3	9
Koostatud ettekirjutuste arv	18	4	1	0
Rakendatud sunniraha arv ja kogusumma	0	0	0	0
Rakendatud asendustäitmiste arv	0	0	0	0
Väärteomenetluste arv	0	0	0	0
Väärteomenetluses määratud trahvid	0	0	0	0

Tabel 76. Turult kõrvaldatud tooted				
	2010	2011	2012	2013
Turult kõrvaldatud toodete üldarv	0	0	0	0
Tarbijatelt tagasikutsutud toodete arv	0	0	0	0
Ettevõtjate poolt võetud vabatahtlike meetmete arv	0	0	0	0

2011. aastal toimus sihtuuring „Biotsiidide kasutamine tervishoiuteenuseid osutavates ettevõtetes“. Sihtuuringu eesmärgiks oli saada ülevaade tervishoiuteenuseid osutavates ettevõtetes kasutatavatest biotsiidsete omadustega toodetest ja nende tootjatest/maaletoojatest. Sihtuuringu käigus kontrolliti 12 biotsiidide maaletoojat ja ühte biotsiidide tootjat (kokku 23 toodet). Kahes ettevõttes tehti ettepanek biotsiidide registreerimiseks Terviseametis (4 toodet).

Valdkond nr 19. Väikelaevad ja laevavarustus

Väikelaevade ja laevavarustuse üle teostab järelevalvet Veeteede Amet. Veeteede Amet kontrollib korraliste tehniliste ülevaatuste käigus, et laevavarustus vastaks direktiivi nõuetele. Samuti kooskõlastatakse Veeteede Ametiga laevadel direktiivi reguleerimisalasse jääva varustuse asendused. Statistikat laevavarustuse kontrollide üle ei koguta (teada on, et Eesti lippu kandvatele laevadele tehti 2013. aastal 211 tehnilist ülevaatus). Tabelid 77-80 kajastavad seetõttu üksnes andmeid väikelaevade kohta.

Tabel 77. Järelevalvetoimingud arvudes				
	2010	2011	2012	2013
Kontrollide üldarv	Andmed puuduvad	Andmed puuduvad	Andmed puuduvad	Andmed puuduvad
Maksu- ja Tolliameti poolt edastatud teatiste arv	9	16	26	16
Kontrollitud toodete üldarv	260	370	420	380
Testitud toodete arv	0	0	0	0

Tabel 78. Järelevalvetoimingute tulemused				
	2010	2011	2012	2013
Nõuetele mittevastavate toodete arv ⁴⁷	Andmed puuduvad	Andmed puuduvad	Andmed puuduvad	Andmed puuduvad
Tõsist ohtu kujutavate toode arv	0	0	0	0

Tabel 79. Rakendatud meetmed				
	2010	2011	2012	2013
Koostatud märgukirjade arv ⁴⁸	0	0	2	0
Koostatud ettekirjutuste arv	1	3	2	1
Rakendatud sunniraha arv ja kogusumma	0	0	0	0
Rakendatud asendustäitmiste arv	0	0	0	0
Väärteomenetluste arv	0	0	0	0
Väärteomenetluses määratud trahvid	0	0	0	0

Tabel 80. Turult kõrvaldatud tooted				
	2010	2011	2012	2013
Turult kõrvaldatud toodete üldarv	0	0	0	0
Tarbijatelt tagasikutsutud toodete arv	0	0	0	0

⁴⁷ Veeteede Amet ei ole selle kohta andmeid kogunud. Rikkumise ilmnemisel on esmalt juhitud probleemile tähelepanu suuliselt.

⁴⁸ Ettepanekuid ja tähelepanekuid seoses õigusnormide täitmisega on Veeteede Amet esitanud kõigepealt suuliselt, eriti just Meremessil eksponeeritavate toodete osas, ja koheselt on ka puudused kõrvaldatud või on lisatud info, et toode on näidis ning müüdavad tooted on CE märgistusega.

Ettevõtjate poolt võetud vabatahtlike meetmete arv	0	0	0	0
--	---	---	---	---

Kogu perioodi lõikes läbivalt on Veeteede Amet panustanud kampaaniale – eestikeelne kasutusjuhend väikelaevadele ja püramootoritele. Meetmed on end igati õigustanud, vastav teadlikkus on märkimisväärselt kasvanud ja eestikeelsed juhendid on toodetega kaasas. Lisaks on juhitud tähelepanu ka kasutusjuhendi sisule, seda eriti toote ohutu kasutamise ja võimalike ohtude osas.

Valdkond nr 20. Mootorsõidukid ja rehvid

Mootorsõidukite ja rehvide üle teostavad turujärelevat Keskkonnainspeksioon ja Tarbijakaitseamet.

Tabel 81. Järelevatetoimingud arvudes				
	2010	2011	2012	2013
Kontrollide üldarv	39	51	29	147
Maksu- ja Tolliameti poolt edastatud teatiste arv	Andmed puuduvad	Andmed puuduvad	Andmed puuduvad	Andmed puuduvad
Kontrollitud toodete üldarv	Andmed puuduvad	Andmed puuduvad	Andmed puuduvad	Andmed puuduvad
Testitud toodete arv	0	0	0	0

Tabel 82. Järelevatetoimingute tulemused				
	2010	2011	2012	2013
Nõuetele mittevastavate toodete arv	Andmed puuduvad	Andmed puuduvad	Andmed puuduvad	38
Tõsist ohtu kujutavate toode arv	0	0	0	0

Tabel 83. Rakendatud meetmed				
	2010	2011	2012	2013
Koostatud märgukirjade arv	0	1	0	38
Koostatud ettekirjutuste arv	Andmed puuduvad	Andmed puuduvad	Andmed puuduvad	Andmed puuduvad
Rakendatud sunniraha arv ja kogusumma	Andmed puuduvad	Andmed puuduvad	Andmed puuduvad	Andmed puuduvad
Rakendatud asendustäitmiste arv	Andmed puuduvad	Andmed puuduvad	Andmed puuduvad	Andmed puuduvad
Väärteomenetluste arv	Andmed puuduvad	Andmed puuduvad	Andmed puuduvad	Andmed puuduvad
Väärteomenetluses määratud trahvid	Andmed puuduvad	Andmed puuduvad	Andmed puuduvad	Andmed puuduvad

Tabel 84. Turult kõrvaldatud tooted				
	2010	2011	2012	2013
Turult kõrvaldatud toodete üldarv	0	0	0	0
Tarbijatelt tagasikutsutud toodete arv	0	0	0	0
Ettevõtjate poolt võetud vabatahtlike meetmete arv	0	0	0	0

Valdkond nr 21. Väetised

Väetiste üle teostab järelevalvet Põllumajandusamet.

Tabel 85. Järelevalvetoimingud arvudes				
	2010	2011	2012	2013
Kontrollide üldarv	229	209	216	211
Maksu- ja Tolliameti poolt edastatud teatiste arv	puudub ⁴⁹	puudub	puudub	puudub
Kontrollitud toodete üldarv	puudub ⁵⁰	puudub	puudub	puudub
Testitud toodete arv	69	71	70 ⁵¹	72

Tabel 86. Järelevalvetoimingute tulemused ⁵²				
	2010	2011	2012	2013
Nõuetele mittevastavate toodete arv ⁵³	puudub	puudub	puudub	puudub
Tõsiselt ohtu kujutavate toode arv	0	0	0	0

Tulemused aastal 2012: Riskiaste 3- Nimetatud riskigrupi kuuluvate käitlejate kontrollimisel tuvastati nõuetele mittevastavus kahe hulгимүүija ja ühe lubiväetise tootja puhul. Kokku peatati koguses 2356 t nõuetele mittevastanud väetise turustamine ja tootmine. Riskiaste 2- „EÜ VÄETIS“ märgistusega väetise käitlejad, väetisetootjad. Nõuetele mittevastavusi tuvastati kuuel korral. Põhiliselt oli mittevastavuse põhjuseks turustatava väetise ja selle pakendile märgitud toimeainete sisalduste erinevus, mis tehti kindlaks Põllumajandusuringute Keskuse uuringute tulemusena. Kokku peatati 2222 tonni väetise turustamine. Kõik ettevõtted täitsid ettekirjutuse ja viisid pakendi märgistuse vastavusse tegelikkusega ning võisid turustamist jätkata. Riskiaste 1 – jaemüüjad. Nimetatud grupi käitlejate puhul peatati seitsme ettekirjutusega 414 kg väetise turustamine. Ühel juhul oli tegemist internetis turustava firma kontrolliga, mis viidi läbikoostöös Tarbijakaitseametiga. Rikkumistena tuvastati enamikel juhtudel registreerimata väetise turustamine, mõnel juhul oli tegemist ka mittenõuetekohaselt märgistatud väetisega.

Tulemused aastal 2013: Riskiaste 3 - nõuetele mittevastavused tuvastati 1 käitleja ja 1 lubiväetise tootja puhul. Kokku peatati koguses 13,4 tonni nõuetele mittevastanud väetiste turustamine ja tootmine. Riskiaste 2 – ettekirjutuste põhjuseks turustatava väetise ja selle pakendile märgitud toimeainete sisalduste erinevus. Kokku peatati 46,08 tonni väetise turustamine. Kõik ettevõtted täitsid ettekirjutuse ja viisid pakendi märgistuse vastavusse tegelikkusega ning võisid turustamist jätkata. Riskiaste 1 – ettekirjutuste põhjuseks registrisse kandmata väetise turustamine ja väetise märgistuse nõuete eiramine. Peatati 31,8 kg väetise turustamine.

⁴⁹ Seda infot ei koguta.

⁵⁰ Kontrollitud toodete üldarv ei ole teada.

⁵¹ 70 proovist telliti 360 analüüsi.

⁵² Kõige kõrgema riskigrupi moodustasid kolmandatest riikidest Eestisse väetiseid importivad hulгимүүijad ja lubiväetiste tootjad, riskitasemelt järgmise grupi „EÜ VÄETIS“ märgistusega väetise käitlejad, väetisetootjad (v.a. lubiväetised) ning kolmandasse, madalaimasse riskigrupi, kuulusid jaemüüjad.

⁵³ Nõuetele mittevastavate toodete arv puudub, nõuetele mittevastavuse sisu on kirjeldatud tabeli all.

Tabel 87. Rakendatud meetmed				
	2010	2011	2012	2013
Koostatud märgukirjade arv	puudub	puudub	puudub	puudub
Koostatud ettekirjutuste arv	22	15	16	11
Rakendatud sunniraha arv ja kogusumma	puudub	puudub	puudub	puudub
Rakendatud asendustäitmiste arv	puudub	puudub	puudub	puudub
Väärteomenetluste arv	0	0	2	0
Väärteomenetluses määratud trahvid	puudub	puudub	70 eurot	puudub

Tabel 88. Turult kõrvaldatud tooted				
	2010	2011	2012	2013
Turult kõrvaldatud toodete üldarv	puudub	puudub	puudub	puudub
Tarbijatelt tagasikutsutud toodete arv	puudub	puudub	puudub	puudub
Ettevõtjate poolt võetud vabatahtlike meetmete arv	puudub	puudub	puudub	puudub

Olulisel kohal on järelevalve teostamine tootjate üle, mille käigus tuleb sageli selgitada kehtivaid nõudeid ning eesmärke, kuna õigusaktide sõnastus ei ole sageli üheselt mõistetav. Sama probleemi võib täheldada ka teistest EL liikmesriikidest Eestis tegevust alustada soovivate EÜ käitlejate osas, kelle huvi tegutseda siinsel turul on järjest kasvav. Sageli toob see kaasa selgitustöö tegemise kohustuse.

Olukord nõuete täitmisel on järjepidevalt paranenud, mille põhjusteks võib lugeda kogemustega käitlejate tegutsemist väetiste valdkonnas, kes järjepideva kontrolli tulemusena on viinud oma tegevuse nõuetega vastavusse. Paranenud on käitlejate teadlikkus märgistamisnõuetest, millest tulenevalt on selliste rikkumiste arv vähenenud. Samas moodustavad endiselt valdava osa rikkumistest väetiste mittevastavused koostisele esitatud nõuetele.

Valdkond nr 22. Üldise tooteohutuse direktiivi reguleerimisalasse kuuluvad tarbekaubad

Järelevalvet üldise tooteohutuse direktiivi reguleerimisalasse kuuluvate tarbekaupade, sh tulemasinate, lasteriie, lastehooldustoodete, küünalde ja muude toodete üle teostavad Tarbijakaitseamet ja Terviseamet.

Tabel 89. Järelevalvetoimingud arvudes				
	2010	2011	2012	2013
Kontrollide üldarv	875	773	640	811
Maksu- ja Tolliameti poolt edastatud teatiste arv	20	16	11	33
Kontrollitud toodete üldarv ⁵⁴	247	185	107	88
Testitud toodete arv	40	74	33	45

Tabel 90. Järelevalvetoimingute tulemused ⁵⁵				
	2010	2011	2012	2013
Nõuetele mittevastavate toodete arv	31	76	20	30
Tõsist ohtu kujutavate toode arv	2	0	3	2

Tabel 91. Rakendatud meetmed ⁵⁶				
	2010	2011	2012	2013
Koostatud märgukirjade arv	23	22	27	28
Koostatud ettekirjutuste arv	4	13	0	0
Rakendatud sunniraha arv ja kogusumma	0	0	0	0
Rakendatud asendustäitmiste arv	0	0	0	0
Väärteomenetluste arv	0	0	0	0
Väärteomenetluses määratud trahvid	0	0	0	0

Tabel 92. Turult kõrvaldatud tooted ⁵⁷				
	2010	2011	2012	2013
Turult kõrvaldatud toodete üldarv	0	0	0	0
Tarbijatelt tagasikutsutud toodete arv	Andmed puuduvad	Andmed puuduvad	Andmed puuduvad	Andmed puuduvad
Ettevõtjate poolt võetud vabatahtlike meetmete arv	0	0	0	0

⁵⁴ Puuduvad andmed Tarbijakaitseameti kohta, kes tegi üle 90% kontrollkäikudest.

⁵⁵ Tarbijakaitseameti puhul on teada üksnes tulemused testitud toodetest.

⁵⁶ Tarbijakaitseameti puhul on teada üksnes märgukirjade arv.

⁵⁷ Tarbijakaitseameti andmed puuduvad.

Toodete ohutuse ning tarbijakaitse paremaks tagamiseks on järelvalveasutused osalenud erinevates projektides.

Projektid 2010. aastal:

- PROSAFE EMARS II projekt, mille eesmärgiks oli tarbijate kaitse läbi efektiivse ja ühtse turujärelevalve, liikmesriikide turujärelevalve tõhustamine ja ühtlustamine ning ühistegevuste ja –projektide läbiviimine. EMARS II projekt kestis aastatel 2009 – 2011 ning projektis osales kokku 21 EL liikmesriiki ja 3 EFTA riiki. Kõik projektis osalenud riigid võtsid osa ja andsid oma panuse EMARS II üldiste tegevuste osas nagu turujärelevalve plaanide kogumine, turujärelevalve alaste materjalide koondamine andmebaasi, osalemine nõuandvates foorumites jne. Lisaks saavad projektis osalejad kaasa lüüa ka kaheksas alamtöögrupis.
- PROSAFE „Tulemasinate projekt“. Tarbijakaitseamet osales Euroopa Komisjoni poolt finantseeritavas ning PROSAFE koostöövõrgustiku poolt juhitud tulemasinate jätkuprojektis, mis kestis 1. jaanuarist 2010 kuni 31. detsembrini 2012. Tulemasinate turujärelevalve projekti käigus kontrolliti ligi 5500 tulemasina mudeli vastavust ohutusnõuetele ning rakendati meetmeid ligi 1300 tulemasina suhtes, mis olid kas ohtlikud või mille kohta puudus ettevõtjal nõuetekohane tehniline dokumentatsioon.
- PROSAFE „Lastele atraktiivsete toodete projekt“. Projekti eestvedajaks oli PROSAFE ning selles osales 13 liikmesriigi turujärelevalveasutused, kes üritasid projekti käigus kaardistada, milline on olukord EL- s lastele atraktiivsete toodete osas (definiitsioon, tooted, võimalikud ohud jne).
- Balti koostööleping – Selle raames saavad iga-aastaselt kokku Balti riikide tarbijakaitseametid ning antakse ülevaate läbi viidud töödest ja projektidest, arutatakse esilekerkinud küsimusi ja probleeme, tuuakse välja näitena praktilisi juhtumeid ning püütakse leida võimalusi koostöö paremaks läbiviimiseks ning turujärelevalve efektiivsemaks teostamiseks.

Projektid 2011. aastal:

- EMARS II projekt. Tarbijakaitseamet osales PROSAFE projektis EMARS II, mille eesmärgiks oli tarbijate kaitse läbi efektiivse ja ühtse turujärelevalve, liikmesriikide turujärelevalve tõhustamine ja ühtlustamine ning ühistegevuste ja –projektide läbiviimine. EMARS II projekt kestis 2009 – 2011 ning projektis osales kokku 21 EL liikmesriiki ja 3 EFTA riiki.
- PROSAFE „Tulemasinate projekt“. Tarbijakaitseamet osales Euroopa Komisjoni poolt finantseeritavas ning PROSAFE koostöövõrgustiku poolt juhitud tulemasinate jätkuprojektis, mis kestis 1. jaanuarist 2010 kuni 31. detsembrini 2012. Osalemine projektis võimaldas aktiivset teabevahetust ja ühistegevust tulemasinate ohutuse valdkonnas ning testida projekti raames meie turul olevate tulemasinate vastavust ohutusnõuetele.
- Balti koostööleping - Selle raames saavad iga-aastaselt kokku Balti riikide tarbijakaitseametid ning antakse ülevaate läbi viidud töödest ja projektidest, arutatakse

esilekerkinud küsimusi ja probleeme, tuuakse välja näitena praktilisi juhtumeid ning püütakse leida võimalusi koostöö paremaks läbiviimiseks ning turujärelevalve efektiivsemaks teostamiseks.

Projektid 2012.aastal:

- Tulemasinate koostööprojekt - PROSAFE „Tulemasinate projekt“. Tarbijakaitseamet osales Euroopa Komisjoni poolt finantseeritavas ning PROSAFE koostöövõrgustiku poolt juhitud tulemasinate jätkuprojektis, mis kestis 1.jaanuarist 2010 kuni 31.detsembrini 2012. Osalemine projektis võimaldas aktiivset teabevahetust ja ühistegevust tulemasinate ohutuse valdkonnas ning testida projekti raames meie turul olevate tulemasinate vastavust ohutusnõuetele.
- Balti koostööleping - Selle raames saavad igaaastaselt kokku Balti riikide tarbijakaitseametid ning antakse ülevaate läbi viidud töödest ja projektidest, arutatakse esilekerkinud küsimusi ja probleeme, tuuakse välja näitena praktilisi juhtumeid ning püütakse leida võimalusi koostöö paremaks läbiviimiseks ning turujärelevalve efektiivsemaks teostamiseks.

Teavituskampania:

- Tarbijakaitseamet viis 2012. aasta veebruaris-märtsis läbi tarbijatele ja ettevõtjatele suunatud teavituskampania. Kampania eesmärgiks oli tõsta üldist (nii tarbijate, ettevõtjate, müüjate, ajakirjanike) teadlikkust seaduslikust pretensiooni esitamise õigusest.

Projektid 2013. aastal:

- Osalemine PROSAFE ja EL koostööprojektis (JA2012) järgmiste töögruppide osas:
  - a) „Nöörid ja paelad lasteriietel“, mille eesmärgiks on kontrollida oma riigi turul olevate lasteriiete peal olevate nööride ja paelte pikkuse vastavust nõuetele.
  - b) „Lastehooldustooted“, mille eesmärgiks on kontrollida ja testida laste söötmistoolide vastavust neile kehtestatud ohutusnõuetele.
  - c) Balti koostööleping - Selle raames saavad igaaastaselt kokku Balti riikide tarbijakaitseametid ning antakse ülevaate läbi viidud töödest ja projektidest, arutatakse esilekerkinud küsimusi ja probleeme, tuuakse välja näitena praktilisi juhtumeid ning püütakse leida võimalusi koostöö paremaks läbiviimiseks ning turujärelevalve efektiivsemaks teostamiseks.